

Máme radi inovácie a inteligentné riešenia v energetike

Spoločnosť Sféra je na trhu informačných technológií už 25 rokov a rovnako dlho sa venuje segmentu energetiky. Inovácie sú výzvou a motiváciou zároveň. Preto ma teší, že v energetike dostávajú priestor inteligentné riešenia, hovorí **Libor Láznička**, riaditeľ úseku vývoja spoločnosti Sféra.

Aká je energetika dnes a kde vidíte jej budúcnosť?

Vývoj technológií sa neustále zrýchľuje a radikálne mení celú energetiku. Do energetického trhu sa postupne viac zapájajú koncoví odberatelia so svojimi výrobnými zariadeniami, najmä s obnoviteľnými zdrojmi na výrobu elektriny. Inteligentné siete podporujú tento koncept. Dokážu flexibilne reagovať na náhle zmeny vo výrobe či v spotrebe. Do sietí je možné integrovať energetický manažment pre inteligentné mestá, budovy, domácnosti a elektromobily. Nevyhnutným predpokladom sú inteligentné meracie systémy, ktoré sa u nás už druhý rok postupne zavádzajú.

Koľko inteligentných elektromerov je už nainštalovaných?

Má ich už asi 60 000 odberateľov. Distribučné spoločnosti ich inštalujú podnikateľom aj domácnostiam s ročnou spotrebou najmenej 4 MWh. V roku 2020 ich má byť na Slovensku asi 600 000. Nové elektromery zisťujú informáciu o spotrebe minimálne každých 15 minút a odosiela ju distribútorovi. Majú však viac ďalších funkcií, napríklad diaľkové pripojenie a odpojenie, registráciu poruchových stavov alebo napadnutia meračla.

Aký je výber inteligentných elektromerov na trhu?

Výrobcom elektromerov je veľa a ich ponuka sa veľmi líši v cene, kvalite, funkčnosti, dodacích lehotách a servise. Legislatíva predpisuje, aké funkčnosti má inteligentný elektromer spĺňať. Neexistuje však nezávislá autorita, ktorá by posúdila zhodu elektromera s požiadavkami. Preto sme si zriadili vlastné laboratórium, kde elektromery testujeme a integrujeme ich do našich riešení.

Akým spôsobom sa zbierajú údaje z elektromerov?

Odberatelia sú zvyknutí, že odpočet z tradičných elektromerov sa vykonáva manuálne raz ročne. Inteligentný merací systém však dokáže údaje zbierať automatizovane za každých 15 minút. Využíva sa pri tom komunikácia cez siete mobilných operátorov, počítačové siete alebo elektrické vedenie. Naša zberová centrála zabez-

”

Inteligentný merací systém dokáže údaje zbierať automatizovane za každých 15 minút.

pečuje plne automatizovanú výmenu dát s rôznymi typmi elektromerov. Získané dáta overuje a sprístupňuje účastníkom trhu na spracovanie.

Sú údaje o spotrebe v bezpečí?

Považujeme ich za veľmi citlivé. Na základe nich možno detailne monitorovať správanie spotrebiteľa. Majú tak extrémnu hodnotu pre marketingové agentúry, kriminálne skupiny alebo štátne bezpečnostné zložky. Ich ochrana býva často podceňovaná, my na ňu kladieme veľký dôraz.

Aký to má prínos pre odberateľa?

Od budúceho roku môžu dodávatelia elektriny ponúkať odberateľom variabilnú tarifikáciu. V niektorých časových pásmach je elektrina na trhu výrazne lacnejšia. Presunom spotreby do týchto pásiem si odberateľ môže znížiť náklady. Výhodou sú inteligentné meracie systémy, ktoré umožňujú vyhodnocovať spotrebu v jednotlivých časových úsekoch. Dodávatelia energií, ktorí prevádzkujú náš zákaznicky portál, umožňujú odberateľom sledovať a vyhodnocovať spotrebu po štvrt hodinách. Údaje majú kedykoľvek dostupné napríklad v mobilnom telefóne.

Ako môže odberateľ optimalizovať svoju spotrebu?

Môže spotrebu presúvať do výhodných tarifných pásiem. Ideálne sú spotrebiče, ktoré môže zapnúť v určitom čase, napríklad práčka, sušička, ohrev vody, vykurovanie. Podmienkou je, aby odberateľ prispôbil svoje spotrebiteľské správanie a energetický manažment si zabezpečoval sám. Očakávam však, že reálnu optimalizáciu prinesú až riešenia pre inteligentnú domácnosť, ktoré umožnia spotrebiče monitorovať a riadiť na diaľku, alebo celé riadenie energií budú vykonávať za nás.

Aké máte ďalšie plány?

Vo výskumných aktivitách sa venujeme aplikáciám v oblasti inteligentných sietí, ide o predpokladanú údržbu, odhad vývoja spotreby a výroby alebo reguláciu siete. Tieto aplikácie využívajú údaje získané z inteligentných meračel. (RED, MSA)

Kto je
Libor Láznička

Vyštudoval Univerzitu Komenského v Bratislave, odbor matematika a informatika. V spoločnosti Sféra je od roku 1996. Od roku 2008 je riaditeľ úseku vývoja. So svojím tímom v oblasti energetiky a informačných technológií realizoval projekty trhu s elektrinou vrátane regionálnej integrácie, centrálného dátového skladu nameraných údajov, zúčtovania odchýlok a mnohé ďalšie.

25 rokov tvoríme priestor pre váš úspech

